

Vergaderjaar 2008–2009

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 329

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK

Vastgesteld op 30 januari 2009

De Voorzitter van de Tweede Kamer heeft van 18 januari tot en met 22 januari 2009 een werkbezoek gebracht aan Afghanistan. De Voorzitter was hiertoe uitgenodigd door de Commandant der Strijdkrachten, Generaal P. J. M. van Uhm. De Voorzitter werd begeleid door de griffier van de vaste commissie voor Defensie, mr T. N. J. de Lange.

Het doel van het werkbezoek was tweeledig: het verkrijgen van nader inzicht in de wijze waarop de Nederlandse militairen hun missie in Afghanistan uitvoeren, en het laten blijken van waardering voor het feit dat Nederlandse troepen onder vaak moeilijke omstandigheden hun werkzaamheden tijdens missies in het buitenland uitvoeren. Het bezoek aan de Nederlandse militairen in Kaboel, Kandahar en Uruzgan stond daarom tijdens dit werkbezoek centraal. De Voorzitter heeft tijdens verschillende informele ontmoetingen met de Nederlandse militairen namens de Tweede Kamer haar grote waardering voor hun inzet in Afghanistan uitgesproken.

Verder heeft de Voorzitter in Kaboel een aantal gesprekken met Afghaanse gezagdragers gevoerd, waaronder de Voorzitter van het Lagerhuis van Afghanistan en een aantal vrouwelijke parlementariërs.

In onderstaand verslag worden de hoofdlijnen van dit werkbezoek kort weergegeven. Het volledige programma van het werkbezoek is als bijlage bij dit verslag opgenomen.

De Voorzitter dankt alle gesprekspartners en degenen die betrokken zijn geweest bij het organiseren van dit werkbezoek. In het bijzonder wil de Voorzitter haar waardering uitspreken voor de bijdrage van Generaal Van Uhm, de Ambassadeur van Nederland in Afghanistan (de heer Blankenberg), Generaal-majoor De Kruif, Schout-bij nacht Borsboom, Kolonel Matthijssen en Majoor Verhoef aan dit werkbezoek. De hartelijke ont-

vangst en de goede begeleiding en informatievoorziening van de Voorzitter hebben in belangrijke mate bijgedragen aan het welslagen van het werkbezoek.

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Verbeet

De griffier voor dit werkbezoek,
De Lange

Zondag 18 januari 2009 – Reisdag

Maandag 19 januari 2009 – Kaboel

De Voorzitter voert op deze dag onder meer gesprekken met *ISAF Deputy Chief of Staff Stability* (Schout-bij-nacht M. J. M. Borsboom), met de Voorzitter van het Lagerhuis van Afghanistan (*Wolesi Jirga*) de heer Y. Quanooni, met een aantal vrouwelijke parlementariërs (Senator mevrouw R. Azimi, mevrouw S. Barakzai MP, mevrouw S. Karokhil MP, mevrouw S. Nilofaar MP, mevrouw S. Sediqi MP en mevrouw Q. Yazdan Parast MP), en met de Secretaris-Generaal van het Lagerhuis van Afghanistan (de heer G. H. Gran). Verder woont de Voorzitter een informele receptie bij in de residentie van de Ambassadeur, de heer Blankenberg.

In het gesprek met de heer Borsboom geeft hij aan dat voor de ontwikkeling van ieder land, dus ook Afghanistan, een minimaal veiligheidsniveau aanwezig moet zijn. Dat is dan ook één van de belangrijkste taken van *ISAF*. Hij heeft zelf een tweeledige taak: ondersteuning van de wederopbouw en ondersteuning van *good governance*. In dit kader onderhoudt hij intensieve relaties met uitvoeringsorganisatie van de Verenigde Naties in Afghanistan, UNAMA. De heer Borsboom geeft verder aan dat het jaar 2009 cruciaal is voor de verdere politieke ontwikkeling van Afghanistan. Hiertoe zijn niet alleen contacten met de regering van Afghanistan, maar ook met Afghaanse intellectuelen van groot belang. Belangrijk is ook om enig geduld te betrachten; de ontwikkeling van Afghanistan tot een stabiele democratie is een langdurig proces. Op dit moment vindt in Afghanistan een (aanvullende) kiezersregistratie plaats. Voor de komende presidentsverkiezingen moeten de nieuwe kiezers worden geregistreerd. Er zijn inmiddels 3,6 miljoen nieuwe kiezers geregistreerd, waarvan 35% vrouwen.

De heer Quanooni spreekt zijn dankbaarheid uit voor alle hulp die Nederland biedt aan de wederopbouw van Afghanistan en spreekt zijn deelneming uit aan alle nabestaanden van Nederlandse militairen die in Afghanistan zijn omgekomen. Hij wijst op de grote vooruitgang in de afgelopen jaren op het gebied van democratisering. De komende verkiezingen zijn daarvan het beste bewijs. Ook wijst hij op de participatie van vrouwen in de Afghaanse politiek. Mevrouw Yazdan Parast vult aan dat zonder volwaardige participatie van vrouwen in de Afghaanse samenleving een volwaardige vrede niet mogelijk is.

De vrouwelijke parlementariërs geven desgevraagd aan dat zij allemaal onafhankelijk zijn, maar bij sommige onderwerpen wel samen te werken. Eén van de speerpunten voor de komende parlamentsperiode is een wet ter bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld. Ze geven tegelijkertijd aan dat het niet alleen gaat om het aangenomen krijgen van deze en andere wetten, maar vooral ook om daadwerkelijke handhaving. De vrouwelijke parlementariërs vragen de Voorzitter om bij gelegenheid in internationale parlementaire fora hun zaak te bepleiten, hetgeen de Voorzitter graag toezegt.

De heer Gran geeft aan dat er in het verleden veel hulp is geweest bij het opzetten van het nieuwe parlementaire systeem in Afghanistan, met name van Nederland en Frankrijk. Hij bepleit verdere ondersteuning van Nederland.

Voorts licht de heer Gran toe dat het parlementaire proces wordt bemoeilijkt door het ontbreken van goed georganiseerde parlementaire groeperingen. Op zaterdagen, maandagen en dinsdagen vinden de plenaire vergaderingen plaats; op zondagen en woensdagen de commissievergaderingen.

Dinsdag 20 januari 2009 – Kandahar

Op deze dag voert de Voorzitter onder meer gesprekken met de Commandant *ISAF Regional Command (South)* Generaal-majoor M. de Kruif en met Commandant *Air Taskforce Kandahar Airfield* Kolonel R. Arns. Daarnaast woont de Voorzitter een aantal briefings bij en spreekt zij 's avonds tijdens een informele ontmoeting enige tientallen Nederlandse militairen toe.

De heer De Kruif geeft aan dat de Taliban op dit moment eigenlijk alleen asymmetrisch oorlog kunnen voeren. Op langere termijn zullen zij daarmee veel draagvlak onder de lokale bevolking verliezen. De heer De Kruif wijst op het grote belang van een goede en sterke Afghaanse regering voor *ISAF*, omdat *ISAF* met die regering wordt geassocieerd. De komende periode zal mede in het teken staan van een grootschalige nieuwe influx van Amerikaanse militairen. De heer De Kruif wijst op het grote risico van afkalving van Afghaanse steun aan *ISAF* als gevolg van het vallen van burgerslachtoffers bij militaire operaties.

Ook de heer Arns wijst op de grote impact van de uitbreiding van de Amerikaanse troepen in Zuid-Afghanistan. Voorts schetst hij de morele dilemma's waar Nederlandse vliegers mee worden geconfronteerd bij de uitvoering van militaire operaties en de zorgvuldige wijze waarmee zij met die dilemma's omgaan.

Woensdag 21 januari 2009 – Tarin Kowt

Op deze dag brengt de Voorzitter een bezoek aan de Nederlandse troepen in Tarin Kowt. Zij heeft onder meer gesprekken met de Commandant Taskforce Uruzgan, Kolonel K. Matthijssen, en met de Commandant Battlegroup Tarin Kowt, Luitenant-kolonel J. Swillens. Opnieuw woont de Voorzitter een aantal briefings bij en spreekt zij 's avonds tijdens een informele ontmoeting de aanwezige Nederlandse militairen toe.

Donderdag 22 januari 2009 – Deh Rawod en Chora

Op deze dag brengt de Voorzitter per helikopter een bezoek aan de Nederlandse troepen in Deh Rawod. In Deh Rawod bezoekt zij de nieuwe kapel en tekent aldaar het condoleanceregister van Mark Weijdt. De Voorzitter bezoekt eveneens per helikopter de Forward Operating Base Mirwais in Chora. Zij krijgt daar een overzicht van de lopende operatie Tura Ghar. Via Kandahar keert de Voorzitter 's avonds weer terug in Nederland.

Programma

Alle tijden zijn gesteld in lokale tijd

18 januari

17.00u Rotterdam Airport, Jet Centre, formeren delegatie
17.30u Vertrek richting Kaboel

19 januari

03.45u Aankomst Kaboel International Airport (KAIA) Ontvangst
04.30u Rust in accommodatie KAIA, materiaal verstrekken (helm/vest)
08.00u Ontbijt
08.30u Verplaatsen wieltransport naar HQ ISAF
09.45u Gesprek SBN Borsboom
10.45u «Meet and Greet» Nederlandse militairen
12.00u Briefing ISAF Security

13.00u Briefing ISAF Stability
13.30u Lunch
14.30u Bezoek Afghaanse Lagerhuis
17.00u Rondleiding op HQ ISAF
17.30u Verplaatsing naar Nederlandse Ambassade
18.45u Informele ontvangst
20.15u Verplaatsing naar vliegveld, aansluitend vertrek naar Kandahar
Overnachting in Kandahar

20 januari

07.00u Ontbijt
08.00u Briefing Genmaj De Kruif
14.00u Bezoek Joint Support Detachment
15.00u Bezoek Kol Arns
18.00u Bezoek Commandant basis Kandahar
18.30u Diner
19.30u «Meet and Greet» Nederlandse militairen in Dutch Corner
Overnachting in Kandahar

21 januari

07.00u Ontbijt
08.30u Verplaatsen naar Tarin Kowt
09.30u Welkom Kol Matthijssen in aanwezigheid van POLAD
10.00u Briefing
11.30u Lunch
12.30u Bezoek aan Provinciale Reconstructie Team
14.00u Bezoek Operational Liaison and Mentoring Team
14.30u Bezoek Plaatsvervangend Commandant 4e Brigade ANA
16.30u Bezoek aan Battlegroup, Lkol Swillens
19.00u Diner
20.00u Bezoek aan Apache Detachment
21.30u Gesprek met Nederlandse militairen in PRT House
Overnachting in Tarin Kowt

22 januari

07.00u Ontbijt
07.45u Naar heli strook
08.00u Vertrek naar Chora (Base Mirwais)
08.10u Aankomst Chora
09.25u Vertrek naar Deh Rawod
09.35u Aankomst Deh Rawod
12.10u Vertrek naar Tarin Kowt
12.35u Aankomst Tarin Kowt
13.00u Bezoek Nederlandse Sperwer-eenheid (onbemande vliegtuigen)
14.15u Vertrek Tarin Kowt
15.00u Aankomst Kandahar
15.30u Gesprek met Contingentscommandant Commodore G. Bergsma
17.00u Opfrissen, dineren
18.30u Vertrek naar Rotterdam Airport
22.45u Aankomst Rotterdam Airport